

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.—
 Félévre 5.—
 Negyedévre 2.50
 Egy hónapra 1.—
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiac, a városházzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos péntek soronként 5 kr-ával számíttatnak.

A vidéki sajtó.

Írta: Ujlaki Antal.

— május 10.

Azok a fürge tollu emberek, akik az ország minden részében írják a lapokat, vasárnap összegyűltek Temesvárott, mint e hazafias, művelt város szívesen látott vendégei, hogy egy pár órát a saját külön dolgaiknak szenteljenek. Voltaképp nem egészen külön, hanem félig-meddig nemzeti érdek, hogy virágozzék a vidéki hírlapírók szövete. Más, boldogabb, hatalmasabb országban, melynek polgárai nyelvileg homogen elemet alkotnak, szintén nagyfontosságú kulturális intézmény a vidéki sajtó, míg nálunk egyenesen nyelvi és hazafias missziót is teljesít a felebaráti és művelődési hivatásán kívül. De ugyanakkor, midőn magasabb eszmék szolgálatában küzd a hírlapíró, meg nem szabadulhat az anyagi körülmények befolyásától. Tűzhelyet alapít, mely éppen új erőt önt lelkébe, de ezen tűzhely fentartása anyagi biztosítékokat kíván. Ha ez időszerint van is elég jövedelme, a gond emészti, mi lesz akkor, ha a tollat kiejti kezéből, vagy ha családja árván marad. Bármennyire is szereti hivatását, szíve legmélyebb rejtekében is éreznie kell azt a

gyötrő gondolatot, hogy az idealizmusáért, melylyel pályáját szolgálja: családja boldogságával fizet. Ott hagyja pályáját, vagy feláldozza magát és övéit. És mi következik abból, ha egy hírlapíró, miután pályáján a használhatóság föltételeit megszerezte, kénytelen megragadni a legelső kedvező alkalmat, hogy azt odahagyja s erre nem a nagyra vágyás, hanem a szükség készíti. Az következik belőle, hogy a vidéki sajtó alakjai kaleidoskopszerűen váltakoznak és ezen változás folyton a vidéki sajtó és elmerem mondani a vidéki közművelődés rovására történik.

Megerzi ezt a közszellem is, mert egy tényező nem funkcionál benne hivatásának megfelelően. S szenved alatta végül a vidéki sajtó tekintélye, jóhírneve, mely nélkül nem léphet fel a kellő súlyal.

Előtolakodik a kérdés: ki az oka, hogy vidéken a sajtó nem tud kibontakozni a kezdetlegesség burkaiból, hogy nem tud megizmosodni: a közönség vagy a sajtó.

Nézetünk szerint egyik sem okolható a bajokért. Hiszen alig egy arasznyi még az a pálya, amelyet a vidéki hírlapírás eddig megfutott. Akik eddig dajkálták, a kezdet sok akadályával és

nehézségével harcztak. És ebben a harcban lassan fejlődött a nyelv, a hang, az izlés és különösen esigalassusággal a kritika, mely valljuk be őszintén még mindig kezdetleges.

A legtöbb városban alig volt módja a hírlapírónak, hogy a létel minimumát megszerezze, most honnan vegyen annyi erőt, hogy napról-napra tudást és tapasztalatot gyűjtve irányítója legyen a közszellemnek és az izlésnek. A legtöbb városban parlagi állapotban hever a sajtó. Azt látjuk, hogy itt-ott avatatlan kéz lapot csinál, a melyet a közönség nem vesz komolyan. Különösen nemzetiségi városban baj ez, mert így rá vannak utalva, hogy a napi eseményekről német, oláh vagy szerb lapokból értesüljenek. A nemzetiségi városokban a magyar lapok csak vegetálnak. Mint például Szabadkán, ahol a bunyevácok lapjának több előfizetője van, mint az összes szabadkai magyar lapnak. Igaz, hogy nem kiválóbb erők csinálják a magyar lapokat még Délvidéken a legkiválóbb nemzetiségi hírlapírók terjesztik. A Russu, Jalic és Gavrilláékkal szemben csak kezdetleges tollforgatókat állítunk ki, mert aki jobban ír, nem bo-

TÁRCZA.

A világszép város.

A debreczeni daleylet május 1-én tartott hangversenyére írta és felolvasta:

Dr. Kunos Ignác akad. tag.

— A debreczenidaleyletnek ajánlva. —

Utra kelt egyszer a mindenható alah és prófétája kíséretében sorra akarta látogatni a teremtet világnak embereket lakta és készítette helyeit. Ragyogó városokon, emberi kéz alkotta csodás metropolisokon vezetett át utjok és miután a nagyvilágnak majdnem valamennyi helyét megtekintették, eljutottak utolsóhoz Sztambulba, vagy a hogy Bizanciasz néven nevezik, Konstantinápolyba. — A két halmon épült város eligőződen szép fekvésének és a körülötte élő tengerek, öblök és folyók láttára emilyen ígéretek fakadt a mindenható: Ez az én városom, ez az én alkotásom. Amit eddig láttam, azt mind mestersegesen alkották, emberi kezek készítették; holott ez a város az én művem, az én alkotásom.

Ez a keleti legenda jellemzi legjobban Konstantinápolyt. Mert el kellene némulnia az ajknak, meg kellene bémulnia a kéznek, ha Sztambul szépségét szóval vagy toll vonásokkal merészelné elővarázsolni. Csak az isteni ihlet perczében szólhat meg az ajk, mozdulhat

meg a kéz, hogy megkíséretse a majdan lehetlent, Sztambul varázslatos képének az előbűvölését. És ha mégis meg merem tenni a megtehetetlent; és le merem írni a leírhatatlant, mentse ki a tárgy szeretete és hallgatóimnak sokat elnéző jóakarata.

I.

A Mármara tenger mentén, az ókori Trákia sivar sikságán át közeledik az újabb korszakok vasútja, a *simindifer*, az összes igazhívő skunniták kalifai városához Sztambulhoz. Alig hogy feltűnedeznek Theodózius császárnak ezeréves falai, egy több tornyu nagy váron akad meg a szemlélő tekintete. Jedikule előtt vagyunk, a magyar történelmi emlékekben oly gazdag multu „Hét torony” előtt melynek ma már jobbára dűledező falaihoz kaczerán simulnak hozzá a Márvány tenger sejtelmes hajjai. A robogó vonat azonban tovább siklik a part mentén elhuzódó külvárosok közt, melyek rozoga és dűledező faviskói szármalmas ellentétet alkotnak a diszesebb külsejű fapalotákkal, az előkelőbb törökök lakta konakokkal. Egy erős kanyarodás és a gép fűtve a hajdan híres császári palota udvarára, a Top-kapunak nevezett szeráj kertje alá érkezik. Itt válik az első tekintetünk bűvössé, ezen a ponton nyerjük meg az első illuziót, mely mintha az ezeregyéjek birodalmába varázsolna át bennünket. Előt-

tünk a reggeli fénytengerben uszó Sztambul, melyben a minarétek és adtámik fényes kupoláinak ezreit mintha csillagok milliói lepnék el; tulnan a galatai torony meredez elő, — az európaiak lakta városrésznél a büszke Perának elválasztó jele; közvetlen megettünk pedig a tenger sima tükre, mely két világrészt vetit elénk és a Leander karesu sziget tornyát ölelteti össze a meredek parti Szkutarival. — Fűlsiketítő zaj fogadja az érkező idegent a sztambuli csinos állomáson. Ami néprajzilag érdekes és jellemző vonása csak van a török főváros e legtörökebb negyedének, a szűkebb értelemben vett Sztambulnak, az mind szemünk elé kerül a ponton. Három világrésznek más más öltözeti, arezsinü és beszédű embereinek bizarr és festői tömkelegében vagyunk. Ahány ajk, annyi féle nyelv, ahány alak, annyi féle öltözet, melyek közt csak az elsuhanó nő alakok — fátyollal az arezikon és hosszú köpenyekkel az alakjukon, mutatnak, külső megjelenésükben legelőbb, némi megállapodottságot. És ahogy a sztambuli szűk, de festői sikátorain át nyiltabb térre jutunk, előttünk az a fenséges hidfői kép, melynek esetelésére aranyba mártott toll se merészen vállalkozni. A sztambuli hid — török néven kara-kő köprüszü — ma már majdnem világhírré tett szert. Az egyébként minden szépség- és disznélküli faalkotmány, oly káprázatosan szép keretbe van bele-

lond, hogy a vidéki hírlapírás sivár mezején pusztuljon el. Minden erejével csinálja a propagandát a magyar állameszmének, de csakhamar belátja, hogy küzdelmében gyöngén áll az erősen soutenirozott nemzetiségi hírlapírókkal szemben. Mert egy ember magában csak porszem, mondja a költő, de ha tömörül szikla lesz belőle. A vidéki sajtó is azért tömörül, hogy védje a sajtó érdekeit. Mig féltékenyen őrzi a sajtó tisztességét, gondoskodik a betegéről, az ügyefogyottakról. Az anyagi erőt ez a hálás, jó magyar közönség adja hozzá mondván: Ime magyar ujságíró, a te becsületes munkád, becsületes küzdelmed, nem marad elismerés nélkül.

*

A vidéki hírlapírók az évi rendes közgyűléseket Temesvár falai között tartották meg. Az a másfél nap, amelyet ott töltöttek, feledhetetlen lesz rájuk nézve.

Temesvár a legérdekesebb vidéki városok között tartozik. A történelmi nevezettségű, régi házak mellett új, modern paloták emelkednek, így fér meg ott egymás mellett bekésen a sok nemzetiség. Ellentét azért ott nincs az érzületben, mely hamisítatlanul magyar. A rövid idő előtt még teljesen német városban folyton terjeszkedik, izmosul a magyar elem. A város negyvenezer lakosa közül már 8000 a magyart vallja anyanyelvének, 3000 pedig törli a magyar nyelvet. A törzslakosság természetesen német. A magyarosítás munkája az iskolában folyik, ahol öreg cseh tanítók tanítják magyarra a hazafias svábok apraját. — A fiúk megtanulnak magyarul, de már a leányokba nehezebben lehet beoltani a magyar szellemet, mivel az iskolából pár év múlva visszakerülnek a

szülői házba, a hol ismét elfelejtik a magyar szót. Az iskolaszék, melynek élén a leánybuzgalmu *Telbisz* Károly polgármester áll, olyan dicséretes munkát végez, a melylyel derakasan rászolgál minden jó magyar legmelegebb elismerésére. — *Telbisz* polgármester büszke is az iskoláira, amelyeket oly féltékenyen ápol, mint a legszenvedélyesebb kesztész az ő üveg-házát.

Az iskolán kívül a magyarosodás ügyét nagyban elősegíti a sajtó és a színiélet. Magyar nyelven csak egy lap jelen meg ott a Délmagyarországi Közlöny, amelyet *Lendvay* Miklós szerkeszt, Temes megye történelmének írója. Ritka tapintattal és finom érzéssel végzi a magyar hírlapírás nehéz munkáját a nagyobbáramú városban ez a kiváló *journalista*. A magyarság érdekét lángoló lelkesedéssel és nagy tehetséggel szolgálja *Barát* Ármin szerkesztő a *Temesvári Zeitung* című lapjában. A lap célja ismertetni, megszerettetni a magyar kulturát. Tárcajában állandóan magyar írókat és költőket mutat be. Alaposan tárgyalja a színiélet és a tanügy dolgait is.

E szabadelvű irányzatú lap a temesváriak kedvenc lapja és esküsznek rá, hogy Magyarországon hazafiasabb lapot nem szerkesztenek a *Barát* Ármin lapjánál.

A temesvári hírlapírói gárda minden tagja is méltó a két szerkesztőhöz. Elegáns megjelenésű uri emberek, akik egyéniségükkel és képzettségükkel is rokonszenvet tudnak kelteni a foglalkozásuk iránt.

Bizonyára az ottani sajtó érdeme első sorban, hogy a vidéki hírlapírók szövetsége oly kiváló fogadtatásban részesült. Másodsorban pedig ez a fogadtatás azt bizonyítja, hogy Temesvár művelt, modern közönsége átérzi hogy egy város életében milyen nagyfontosságú tényező a tisztességes sajtó, amely az

országos nyilvánosság előtt naponként reprezentálja a várost.

A vidéki sajtó munkásaira különösen jól hatott az a két beszéd, mely *Molnár* főispán és *Telbisz* Károly polgármester ajkáról hangzott el. Mindaketten a tisztességes sajtó hivatásáról beszéltek és örömeiket fejezték ki, hogy Temesvár falai között láthatják azokat a férfiakat, akik idejüket és tehetségüket a magyar hírlapírás művelésének szentelik.

A temesvári hírlapíró gyűlésről a következő tudósítás számol be:

A vidéki ujságírók országos gyűlése iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánult Temesvártt. Az ujságírók ünnepén résztvett a délvidéki metropolis társadalmának minden osztálya, az állami, városi és megyei hivatalok, az egyház, a tanügyi hatóságok, bíróságok, az ügyvédi és orvosi kar, a kereskedő világ stb.

A közgyűlés a vármegyeház dísztermében folyt le, melyen *Kulinyi* Zsigmond a *Szegedi Napló* f. szerkesztője elnökölt. A szövetség tisztviselői közül jelen voltak:

Titkár: *Palócz* László (Szegedi Híradó), pénztárnok: *Tömörkény* István (Szeged.)

Igazgatósági tagok: *Szávay* Gyula (Győr), *Lenkei* Lajos (Pécs), *Liptay* Károly és *Kisteleki* Ede (Szeged), *Koncz* Ákos és *Ujlaki* Antal (Debreczen), *Fehér* Dezső (Nagyvárad), *Lovassy* Andor (Budapest), *Barát* Ármin és *Lendvay* Miklós (Temesvár), *Tiszti* Lajos és *Edvi* Illés László (Arad), *Kaffer* Béla (Szombathely), *Rábel* László (Sopron).

A felügyelő bizottsági tagok közül *Halász* Lajos (Nagyvárad), *Benedek* Árpád (Arad).

A szövetség rendes tagjai között képviselve volt az ország valamennyi nagyobb városa.

Kulinyi elnök lendületes beszédben nyitotta meg a gyűlést, vázolván a hírlap-

illesztve és a természeti szépségek legváltozatosabb formái oly annyira körülbe-
ezégetik, miutha az édennek volna egy földön maradt sugara. Két tenger ölelkezik a lábánál, és míg egyfelől a csendes hullámu Aranyszarv kigyózik odább, más oldalról a haragosabb Boszporusz küldi elő rengeteg vizeit, miközben ködfátyelkép-szerűen látatják aranydiszú márványpalotákkal és fantasztikus alaku nyaralókkal szegélyezett partjaikat. Emít az európai oldal, melyet egyrészt az Arany öböl szel ketté, hogy a galatai és a sztambuli oldalakat elválaszssa egymástól; szembe vele az ázsiai partvidék, Brüsszának messzire kékellő olimpisi havasaival és lakásán emelkedő anatóliai partvidékekkel. A három herceg-sziget, Prinlhipó, Práti és Antigoné, egy-egy gyöngy hajléka a Mármara ó-görög-vlági nimfáinak. Valóban erről a hidról nyílik a teremő Alláhnak legfenségesebb országútja, a Boszporusz. Egyik oldala Európa, másik oldala Ázsia; északról a Fekete tengerbe, délről a Mármarába szögellik; paloták és titkozatos konaltok szegélyezte viz utjain pedig hajók százai, és hegyes orrukáikok ezrei vetik az el-elsimuló barázdákat. És mind e látványosságot egy rozoga, ütött-kopott fahíd nyújtja. De nyújt még ezenkívül olyan néprajzi látványosságot is, mely a világ bármely óriási hidjával is vetekedhetik. Az európai viselet szintelen egy-

formaságával, mily kirívó ellentét az ázsiai és afrikai világrészek színes, csillogó és más-más szabásu ruházata.

Nagyot változik ismét e kép. Amint a hid tulsó felére jutunk. Galatában vagyunk, a levánti gyülevész és kalmár népgettójában. Jobbról és balról számtalan apró kávéházak, melyeknek sorát egy-egy szatócsebolt, mézárászék, zöldségárus bolt és különféle iparos műhely szakítja félbe. Termetes ürök lógnak a deszkafalba vert vaskampókon, ropogós kebabot (nyáron sült ürüszeteleket) helyezve kilátásba. A szárafok vagyis utcai pénzváltók pénz-
esörgetve ajánlgatják arányaikat és lomhán heverésznek a köpekek, a konstantinápolyi sárga kutyák eltürve ostoresapásokat és botütést, csak hogy helyökről el ne kelljen mozdulniok. Ilyen utakon juthatni el a közelben levő gőzsiklóhoz, mely Galatáról a fensikon levő Terára, az európaiak nyugotiasabb színezetű negyedebe vezet. Mintha ázsiából egyszerre jutnánk fel Európába. Egy eléggé modern színezetű város közepében vagyunk, mely úgy magas fekvésénél mint előkelőségénél fogva is büszkén uralkodik az alatt fekvő Galata és hozzája kapcsolata város részek felett. Gatambul már jó messzire marad el tőle, melynek csucos minárei, főleg pedig az aja-szófiának, Szultán-Achmednek és Szulejmaniének nevezett oltárai keskeny tornyai fantasztikus köd-

képekben mutatkoznak. Ahány pontja van Tarának, annyiféle kilátás nyílik elő róla. Egyik nyilvános kertjéből a piccolo campanak nevezett séta térről a kigyózdó aranyszarv bukkan elő, melynek egyik bájos öblében a szent emlékü és szent sírokkal telt Ezub terület, míg legvégső zugában az európai édes vizek híres mulató helye, a bájos fekvésű kjád hánc rejtőzködik. Ide járnak el péntek és vasárnaponként a török férfiak és nők mulatozni óhajtó serege, hogy üdüljenek a friss levegőben és mulatozzanak a mulatózókon. Mert a török ember nem sirva hanem hallgatva vidag. És még ezt sem együttesen teszik, hanem külön csoportban a férfiak, és meglehetősen elkülönítve a nők a török nőkről ezuttal nem szólok semmit. A kinek szeme lesz az látni fog, és a kinek szive lesz, az érezni és dobogni is fog elégséges eleget, tulon-tul sokat. Mi ezuttal messze vagyunk tőlük — piccolo campo ciprus fái mögött, a honnan a nagy perai utcán, egy európaias boulevardon kell végig mennünk, hogy a campo grandora jussunk, melynek meseszerű látványossága megrendítőbb, istenibb természetű.

A fenséges Boszporusznek egy része terület előttünk, a mint hozzá simul ahhoz az idilli völgy vidékhez, melynek egyik végén a káprázatos Dolma-baghose terület el, másik végének a magaslatán

író szövetség humánus és közművelődési ezélját.

Palócz titkár fölolvasta a múlt évi zárszámadást. Az első esztendőben 31.000 frt bevétele volt a szövetségnek. Ebből eddig 21.000 frt folyt be. A jelentést tudomásul vették.

Edvi Illés László indítványára elhatároztatik, hogy **Bogyó** Samu budapesti tanárt kéri föl, hogy a szövetség nyugdíj-szervezetét matematikai alapon dolgozza ki.

Elnök részvétellel jelenti be, hogy **Hindy** Árpád igazgatósági tag (Kolozsvár) és **Hrabovszky** Lajos rendes tag (Arad) elhunytak. A közgyűlés részvéte jegyzőkönyvbe vétetik.

Vutkovich pozsonyi lapszerkesztő igazgatósági tagsági állásáról megváltozott viszonyai miatt lemondott.

Hindy és **Vidkovic**s helyébe igazgatósági tagokul **Halász** Lajost és **Benedek** Árpádot választották meg.

Fölolvastatnak az üdvözlő sürgönyök, melyek az ország minden részéből érkeztek.

Edvi Illés László (Arad) azon indítványát, hogy a szövetség kérelmezze az igazságügyminisztertől, hogy a sajtótörvény revíziója alkalmából hasson oda, hogy hírlapírói kamarák alakittassanak, hosszas vita után szótöbbséggel elfogadták. A vitában részt vettek: **Kis** Károly dr. (Nagy-Kikinda), **Nagy** Sándor dr. (Arad) és **Benedek** Árpád (Arad).

Ujlaki Antal (Debreczen) indítványozta, hogy a szövetség írjon fel a pénzügyminiszterhez az iránt, hogy az államsorsjáték jövedelméből részesesse a vidéki hírlapírók szövetségének betegsegélyző és nyudijintézetét.

Elnök kimondja határozatkép, hogy **Ujlaki** Antal indítványa vita nélkül elfogadtatik.

Elnök bejelenti, hogy a szövetség jövő közgyűlésének színhelyét kell megállapítani.

pedig a pildiz palota hegyes-halmos területe. Szándékosan kerülöm a részleteket, mert azok kevésbé szépek és az illuziót itt-ott sértik is. A ki az Isten alkotta természetben igazán tud és akar gyönyörködni, és meg van hozzá a kellő érzéke is, az ne utczákat kutassa, hanem tereket lásson, az ne szűk sikátorok közt bujkáljon, hanem a magaslatokról tekintsen végig, és ottan gyűjtsön egész életére való benyomásokat. A kit a művészetek vagy építési remekerek érdekelnek, az néze meg az aja szófa, Szultán-Ahmad és Szultán, Szulijmán dsámijait, a Dolmabaghese, Bejlerbej, és a Topkapu nevű császári szerájokat; egy néhányát azoknak. Egyes alapítványu nyílt forrásoknak ugynevezett „cesmék“-nek, melyek legnevezetesebbje az ahmad szultán nevéhez fűződik. A kit az ipar- és kereskedelemi élet látványossága vonz, az látogasson el a híres csársiba a nagy bazárba, hol más világrészek, a mienktől eltérő izlések áruai vannak össze halmozva; — az egyiptomi bazárba, a drogeriák ezen óriási tárházába. A kit pedig a szabad természet vonz, az hajozza végig a Boszporuszt, látogassa meg a herzeg szigeteket, bizza rá magát az arany szarv hegyes orru csónakjaira; vagy pedig ha hegyvidéket akar, az menjen fel az Ejub mögötti magaslatra, a Szkutaritól nem messze fekvő Csamlidsa hegyére, vagy ha ki

Hegy Jenő fiúmei szerkesztő közölte, hogy a fiúmei kormányzó a jövő évben szívesen látná a szövetséget Fiumében.

A többség négy más város meghívásával szemben a fiúmei kormányzó meghívását fogadja el és így a jövő évi közgyűlés Fiumében lesz.

Délben a hírlapírók a tanügyi és helyi történelmi kiállítást tekintették meg a városházán, ahol a tanács üdvözölte őket **Telbisz** Károly polgármesterrel az élén. A polgármester hosszabb beszédben üdvözölte a hírlapírókat és dióhéjban elmondta Temesvár történelmét és ismertette azt a küzdelmet, amelyet a magyarosodás érdekében folytatnak. Huszonöt év előtt alig pár száz ember beszélt ott magyarul és ma már nyolcezer lélek vallja anyanyelvének a magyart, 3000 pedig tényleg ért magyarul. A gyors magyarosodás az iskolák érdeme.

Telbisz polgármester ezután megmutatta a város történelmi emlékeit.

Egy óraker a Trónörökös-szálloda dísztermében a város fényes lakomát rendezett a hírlapírók tiszteletére. Ott voltak **Molnár** főispán, **Telbisz** polgármester, a táblai elnök, a két táblai tanácselnök, a törvényszéki elnök, a városi és vármegyei tisztikarok, az egyház néhány főbb tagja, Temesvár közéletének valamennyi számottevő férfja.

Molnár főispán felköszöntötte a királyt, **Telbisz** polgármester a szövetség elnökét **Kulinyi** Zsigmondot és a vidéki hírlapírókat, **Kulinyi** Temesvárt éltette, **Barát** Ármin a vendégeket, viszont **Edvi** Illés a temesvári kollegákat.

Lakoma alatt német cigányok kotából huzták a magyar indulókat.

Délután a hírlapírók tiszteletére a Velocitás kerékpár-szövetkezet versenyt rendezett. Ott volt Temesvár hölgyközönségének elitje. Pezsgős uzsonna várta itt a hírlapíró vendégeket, akik a maguk szerény mivoltukban a rokonszenyvek

könnyebb szerrel kívánna kilátáshoz jutni, ott van a galatai és a Sztambulban levő hadügyminiszterium vagyis szerászer tornya. De ne feledkezzünk meg arról a szent pietásról sem, mely nemzeti multunkat a testvér török nemzet rögeivel összeköti. A szent benedek rendiek Galatában levő kis temploma kegyelettel őrzi azokat a sirköveket, melyek idők koptatta soraiból Thaly Kálmán betűzte ki a Rákóczy, Bercsényi és Csáki neveket. Zarándok ut illeti meg a Szkutari közelében levő angol temetőt, ahol egyéb szabagsághősök mellett a mi szent ügyünknek egyik volt harczosa, Guyon Richard porai nyugosznak. És az a békitő szellő, mely e sírok titokzatosan zöld ciprus erdei közül előlengedez, feledtetni velünk, kell hogy feledtesse a szomorú emlékü Jedikulának századok előtti magyar vértanuit. — Hogy rabszódikus karczolatomból, melynek csak halvány illuzió keltés lehet a feladata, egy-két érdekesebb dolog még se hiányozzék, röviden hadd szólak a szelámlíkról és végezetül a dervisekről. Példázza az előbbi a modern török birodalmat, míg a dervisek rajza a távol multba, századok előtti világba kíséren bennünket. Annál szembeötlőbb lesz az ellentét, ugy világfelfogás, mint a törökök asszimiláló képessége szempontjából.

(Vége köv.)

ennyi kedves nyilvánulását alig tudták megköszönni,

Verseny után sétakocsizás volt a városban. Este lakoma a Trónörökösben. Utána táncz. Éjjel a vendégek tulnyomóan elutaztak, kedves emléket vivén el az erősen hazafias szellemben fejlődő Temesvárról.

— **A delegációk megalakulása.** Az osztrák delegáció megalakult. A német néppártiak kijelentették, hogy a delegációban való résztvételük nem prejudikál álláspontjuknak a kiegyezéssel szemben. — Elnök lett **Závorszky**, míg a magyar delegációé, mely szintén megalakult **Szell** Kálmán lett.

— **Uj főispán.** Ő Felsége a király Esterházy Móricz grótot, Veszprém vármegye főispánját ez állásától, érdemeinek kegyes elismerése mellett, saját kérelmére felmentette és Veszprémvármegye főispánjává **Fenyvessy** Ferencz országgyűlési képviselőt, a Magyar Ujságnak alakításától kezdve hat éven keresztül volt fő-szerkesztőjét, nevezte ki.

A delegációk.

A magyar delegáció megalakulása.

A magyar delegátusok tegnap délután alakultak meg.

5 óraker volt az alakuló ülés **Nákó** Kálmán elnöklésével. Megválasztották a delegáció elnökévé **Szell** Kálmánt, a ki székfoglaló beszédében szintén azon reményének adott kifejezést, hogy a mint a külügyi kormány is költségvetésének megállapításánál bizonynyal tekintettel volt az ország gazdasági helyzetére, ép ugy a magyar delegátusok is az igények megszavazásánál legyenek erre tekintettel.

Beszéde további során szól arról, hogy a mi politikánk nem lehet más, mint a béke politikája, s ennek leghatalmasabb alapját a hármasszövetségben látja, mint a mely biztosítéka egyben az európai békének is. Politikánk a keleten pedig nem lehet egyéb, mint a fejlődés politikája a statusquo alapján.

A delegátusoknak megkönnyíti jelenleg a munkát az, hogy alig 5 hónap választ el az elmúlt delegáció berekesztésétől s így ismeretes az anyag, amelyet tanácskozás tárgyává kell tenni.

Beszéde végén a királyt élteti és a delegátusok visszhangozzák éljenét.

A király szerdán déli 12 óraker és 1 óraker fogadja a közönségek tárgyalására kiküldött országos bizottság tagjait.

Országgyűlés.

Budapest, május 9.

A napirendnek egyetlen pontja az ipari és kereskedelmi hitelszövetkezetekről szóló javaslat, de a folyosókon hire jár, hogy megelőzőleg a néppárt vezére „megtámadtatása” ügyében zárt ülést kér a napirend előtt.

Igy is történt.

Siskovich Tamás, a bácsalmási kerület elhunyt képviselőjét bucsuztatta el mindenekelőtt néhány meleg szóval **Szilágyi** Dezső, azután egy nagy sor irományt jelentett be a Háznak. Még a pénzügyminiszter terjesztett be egy bélyeg- és illeték-javaslatot, azután újra megszólalt az elnök.

— Mint a gyorsírói jegyzetekből látom, a képviselőház utolsó ülésén lefolyt jelenet alatt **Kubinyi** Géza képviselő ur ezt a szót kiáltotta **Molnár** János képviselő felé „gazember”. Minden pártnak, az egész parlamentnek közös érdeke, hogy tanácskozásainkban a szenvedélyességnek ez a hangja meg ne honosodjék, ezért a

közbekialtó képviselő urat most utólag rendreutasítom.

Azt lehetett hinni, hogy ezzel a zárt ülés ügye is el van intézve. A néppárt azonban „ragaszkodott.” Rakovszky István benyújtotta a kérést tizenkét elvtársa aláírásával, amire Szilágyi Dezső elnök elrendelte a zárt ülést.

A zárt ülésen Rakovszky István kijelentette, hogy az elnöki rendreutasítással beérik, de zárt ülést kellett kérnie, hogy egyes kényesebb dolgokat megbeszélhessenek. Több képviselő hozzászólás után Rakovszky visszavonta a zárt ülést kérő indítványát. Zárt ülés után Kristóffy beszélt, szépen és okosan világítva meg a hitelszövetkezetek ügyét.

Hajdúvármegye ápril hóban.

— Közigazgatási bizottsági ülés. —

Debreczen, május 10.

Tegnap délelőtt tartotta meg május havi ülését Hajdúvármegye közig. bizottsága Gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt, melyen az egyes hivatalok vezetői terjesztették be referenciáikat a megye múlt hónap közgazgatási állapotáról.

A közigazgatási bizottság e gyűléséről kiküldött tudósítónk a következőkben számol be.

I. *Alispáni jelentés* szerint a közbiztonsági állapotok az elmúlt hónapban teljesen jók voltak s feltűnő módon egy esetben sem zavartattak meg. Az állategészség is kedvező volt, a mennyiben járványosan egyetlen állati betegség sem lépett fel, sőt az uralkodó sertésvész Hajdúhadházon és Böszörményben megszűnt s e két község a zárlat alul feloldatott.

Megemlékezik az alispáni jelentés több fegyelmi ügyben tett intézkedéséről, a hivatal ügyforgalmáról és a pénztárak állásáról. E jelentés szerint április hóban beérkezett közigazgatási ügydarab 1882; közigazgatási bizottsági 161.

A különböző pénztárak állása a következő. *Házi pénztárnál* bevétel: 33.974 frt 25 kr. — *Házi pénztári letéti pénztár.* Bevétel: 12.317 frt 13 kr. Kiadás: 10691 frt 76 kr. *Vármegyei nyugdíjalap pénztár.* Bevétel: 6446 frt 88 kr. Kiadás 6425 frt 81 kr. *Jegyzői nyugdíj-alap pénztár.* Bevétel: 2812 frt 95 kr. Kiadás: 2697 frt 98 kr. — *Kóroda-alapi pénztár.* Bevétel 332 frt. Kiadás: 330 frt. — *Utépészeti pénztár.* Bevétel: 17.457 frt 7 kr. Kiadás: 17.596 frt. 67 kr. *Utadó-pénztár.* Bevétel: 10010 frt 71 kr. Kiadás: 10.010 frt 71 kr.

II. *Kir. pénzügyigazgató* betérjeszti az ápril. havi jövedelmi kimutatást, mely szerint befolyt e hóban egyenes-adóban 17.494 frt 59 kr. Hadmentességi-adó 64 frt 55 kr. Bélyegjövődék 187 frt 85 kr. Jogilleték 9022 frt 77 kr. Díjjövődék 65 frt 55 kr. Dohányjövődék 48.538 frt 33 kr. Határvám 5182 frt 7 kr. Fogyasztási és italdó 15.679 frt 14 kr.

III. *A vármegyei főorvosa* jelentést tesz a megye múlt havi egészségügye állapotáról. E jelentésből szomorú tünet gyanánt győződünk meg arról, hogy vármegyénk közegészségügye általán véve kedvezőtlen s az előbbi hónaphoz viszonyítva, rosszabbodott. A születések száma csökkenése mellett a halálozások száma emelkedett. Több helyen uralkodott járványos betegség, mint a lobos-hurut, mely a légzőcsöveket támadta meg, gyermekek között különösen gümőkóros bántalmak, göresök és bélhurutok jelentkeztek. Szoboszlón, Nánáson és még hat községben a roncsoló toroklob szedett áldozatokat, míg Hadházon a vörheny uralkodott. Hasi-hagymáz lépett fel Hadházon; Vámos-Péresen. Dorogon, míg a kanyaró Nánáson, Szoboszlón, Balmaz-Ujvárosban és Hadházon jelentkezett járványos betegség gyanánt. E betegségeken kívül a szamárhurut, gyermekági láz s több rendkívüli bal eset szaporította a halálozások számát.

Április hónapban született a vármegye területén 505 gyermek, meghalt 403. A szaporulat 52-vel kevesebb, mint márczius hóban.

IV. *Királyi főmérnök* bejelenti, hogy a debreczeni-fehértemplomi közút jókarban volt s rajta a f. évben kiállítandó faanyag szállítása megkezdett. A törv. hatósági uthálózat is jókarban van. Három hid építése végett kiírt pályázatra egyetlen ajánlat érkezett. A posta és táviratki szolgálattal ellenpanasz nem érkezett hozzá.

V. *Kir. tanfelügyelő* jelentéséből kiemeljük, hogy Balmaz Ujvárosban, Püspök-Ladányon és Nándudvaron járványos betegség miatt az iskolákat be kellett zárni. A böszörményi ev. ref. egyház egy, — a kiválsalonnak megfelelő iskolaépületnek még ez évben való felépítését határozta el. Jelenti továbbá, hogy a miniszter a böszörményi iparos iskolának 100 frt segélyt engedélyezett s egy tanítót felvett a rajztanfolyamra. A nánási ipariskolának 200 frt, a h.-szoboszlónak pedig 250 frt segélyt utalványoztatott a miniszter. Meglátogatta e hónapban a böszörményi g. kath. és róm. kath. iskolákat, továbbá a téglási ev. ref. iskolát.

Több tárgy elintézése után a bizottság gyűlése véget ért.

A háború.

Budapest, május 9.

Ma érkezett táviratok a következőkben szólnak a harezter statusquojáról:

Hongkong, május 9.

A fölkelők megbizottjait, a kik az amerikai hajóhadat kísérik, fölszólította Dewey tengernagy, hogy partraszálljanak és a fölkelők hadiállásáról és haderejéről híreket hozzanak. A tengernagy azt kívánja, hogy a megbizottak világosítsák föl a fölkelőket, hogy ő nem szándékozik a Filippi-szigetek kormányát azonnal megváltoztatni, hanem csak azt akarja megakadályozni, hogy a lakosság kihágásokat kövessen el. A megbizottak vonakodtak partra szállani.

Washington, május 9.

A tengerészeti miniszter közlése, hogy a kormány haladéktalanul segélyt fog küldeni Deweynek. 5000 ember készen áll az elindulásra.

New York, május 9.

A „World“ key-westi távirata szerint az elfogott „Argonauta“ hajóra vezényelt amerikai tengerészek között négy sárgaláz eset fordult elő; az orvosok a betegség fellépését csak szórványosnak tartják. Az „Argonauta“ most vesztegár alatt van.

Madrid, május 9.

A hadügyi és a tengerészeti miniszter a Filippi-szigetekre küldendő erősítések szervezésén dolgoznak. Havannából érkezett hivatalos távirat szerint azok az amerikai hajók, amelyek az ostromzár főtartására maradtak ott, jelentéktelenek. A nagyobb hajók elindultak Puerto-Rico felé.

Madrid, május 9.

Tegnap este a katonai ranggal bíró képviselők Le Champs tábornok elnöklése alatt ülést tartottak a kamarában, hogy megbeszéljék, mily magatartást tanúsítanak a háborúra vonatkozó parlamenti kérdésekben.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőrsaját tudósítójától. —

16 forintos buza,

Budapest, május 10. Ma az a hallatlan eset történt a gabona tőzsdén, hogy kész tiszavidéki búzát — rendes elszállítással — 16 frton fizettek meg.

Az olaszországi zavargások.

Róma, május 9. Bava tábornok Milánóból ma reggel a következő táviratot küldte: A hadkerületben a tegnapi nap mindenütt nyugodtan folyt le, eltekintve egyes jelentéktelen tüntetésektől, a melyek Bresciában és Lodiban történtek. A tüntetőket azonnal szétoszlatták. Rendzavarás nem történt.

Zürich, május 9. A lombardiai zavargások miatt a gotthardi vasutvonalon beszüntették a teherszállítást s egyideig csupán a személy- és katonaszállító vonatok közlekedését engedték meg.

Bányászercsétlenség.

Brügg, május 9. Tegnap este a Jupiter-tárnában történt beomlás következtében iszap tódult a bányába, mely alkalmával egy aknafelügyelő és egy szivattyukezelő életét veszítette. Az üzem nem akadt meg.

Debreczeniek a minisztereknél.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 10.

Azon alkalomból, hogy a szövetségi törvény revíziója küszöbön van az önállóan működő hitelszövetkezetek végrehajtó bizottsága tisztelgett előbb *Lukács* László pénzügyminiszternél, majd *Bánffy* Dezső báró miniszternél, hogy jóakarukat kikérjék az önállóan működő hitelszövetkezetek javára. Városunkból a küldöttségben résztvettek *Zádor* Lajos mint a végrehajtó bizottság egyik alelnöke és dr. *Szántó* Sámuel mint a bizottság egyik előadója.

A küldöttség szónoka mindkét esetben *Zádor* Lajos volt, a ki a pénzügyminiszterhez a következő beszédet intézte:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

„Az önállóan működő hitelszövetkezetek végrehajtó bizottsága nevében Excellenciád becses figyelmébe ajánljuk ezen beadványunkban kifejezésre juttatott azon kérelmünket, hogy kegyes jóakarát terjeszse ki a mi szervezetünk alatt álló szövetkezeteinkre is és böles elhatározásával bennünket működésünkben hathatósan elősegíteni méltóztatassék.

Legkevésbé sem szándékunk ezen lépésünk által a most tárgyalás alá került szövetségi törvény útjába állani, miután őszinte meggyőződésünk, hogy ezen törvény megfogja hozni a szövetségi eszme terjedésében a hozzá fűzött remények megvalósulását; azonban tekintettel a mi szövetkezeteink országos nagy elterjedésére, azon óhajunkat bátorodunk kifejezni, hogy ezen új törvényjavaslat bennünket működésünkben nem mint versenytárs, hanem mint egy közös érdek szolgálatában álló intézmény ott ahol lehet, támogatasson is; mert minden téren azon kell működünk, hogy hazánkban a szövetségi eszme a társadalom minden rétegébe hatoljon, ez által az olesó hitelynyújtást az arra leginkább reászoruló kis emberek részére lehetővé tétessék.

Hogy mennyire üdvös és áldást hozó működést fejtettek ki a törvény kedvezményeire támaszkodó önálló hitelszövetkezetek, azt legfényesebben bizonyítja az eredmény: hazánkban a múlt év végével volt mintegy 500 hitelszövetkezet több mint 20,000-re menő taggal és ötvenkét millió összegyűjtött tőkével, mely kizárólag saját tagjaik tőkegyűjtéséből ered és mely csak is saját tagjainál talál elhelyezést és mindenkor a vidék és körülmények szerint olesó kamatláb mellett, melynél előnyösebbet csak is a legnagyobb pénzintézetek nyújthatnak.

Teljes bizalommal fordulunk Nagyméltóságodhoz azon kéréssel, hogy nagybecsű figyelmét reánk fordítva, bennünket hazafias missziók teljesítésében támogatni kegyeskedjék.

Ugy a pénzügyminiszter mint a miniszterelnök igen szívélyesen fogadták a küldötteket és Zádor Lajos beszédére olyan választ adtak, amely megnyugtatta őket az iránt, hogy a közérdekű ügyben nem fáradoztak hiába.

NAPI HIREK.

— **A király itthon.** Budapestről táviratozzák. A király ma kedden este Budapestre érkezik és a hó végeig ott marad.

— **Uj egyetemi tanár.** A király dr. Borbás Vincze budapesti főreáliskolai rendszeres tudományegyetemi magántanárnak az egyetemi nyilvános rendkívüli tanári címet adományozta.

— **Egyházi gondnokok választása.** A budapesti református egyház tegnap délelőtt töltötte be választás útján a gróf Tisza Lajos halálával megüresedett főgondnoki állást és a Darányi Ignác lemondásával megüresedett gondnokságot. A választást a Kálvin-téri református templomban tartották meg, a hol előbb Papp Károly mondott imát, majd szép beszédet a betöltendő állások fontosságáról. Szász Károly üdvözölte aztán a gyülekezetet, meleg hangon emlékezett meg gróf Tisza Lajosról és helyébe Hegedüs Sándort ajánlotta főgondnokul, Szilassy Aladárt pedig első gondnokul. A jelöltek egyhangulag és nagy lelkesedéssel választották meg. — Hegedüs Sándort, a kiért küldöttséget menesztettek, Szász Károly üdvözölte, mire Hegedüs meghatóan köszönte meg a kitüntetést.

— **Uj miniszteri segédtitkár.** A király dr. Balásy Antal miniszteri fogalmazónak a miniszteri segédtitkári címet és jelleget adományozta.

— **Katonai felülvizsgálat.** Ma délelőtt a Pavillon-laktanyában a vegyes katonai felülvizsgáló bizottság felülvizsgálatot tartott. Polgári részről elnökölt Dégenfeld József gróf főispán, katonai részről Jekelfalussy Lajos tábornok és Melczér Hugó ezredes, jegyző volt Orosz Sándor megyei I. aljegyző. A felülvizsgálatnál előállott 61 hadköteles, ezek közül bevált 27, a többi katonai szolgálatra jelenleg alkalmatlannak találták.

— **A központi választmány ülése.** Hajdúvármegye központi választmánya e hó 14-én Rásó Gyula kir. tan., alispán elnöke mellett ülést tart, melynek tárgyát a képviselőválasztók névjegyzékének összeállítása fogja képezni.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** Holnap ismét falaink között üdvözölhetjük a legnagyobb és legnépesebb magyar ref. egyházkerület papi és világi kitünőségeit, vezetőit. A gyűlés szerdán kezdődik s előreláthatólag több napig tart. Különösen két roppant fontosságú tárgy köti le az érdeklődést. Az egyik a debreczeni kollegium igazgatótanácsának szervezése, a másik a szabóesi és szatmári egyházmegyék indítványa az egyházi adóügy rendezése végett zsinattartása iránt.

— **Borgazdasági tanfolyam.** A földmívelésügyi miniszter az ország különböző borvidékein szőlészeti és borgazdasági tanfolyamot rendezett tanítók részére hol az újabb termelési módokat a tanítókkal megismertessék, hazamenve a népközt terjesszék. Ilyen szőlészeti és borgazdasági tanfolyam volt Bihar-Diószegezen is. A tanfolyam tartott ápril 25-től május 7-ig. E tanfolyamon 25-en vettünk részt mint tanítók Biharmegyéből 12, Békésmegyéből 2, Szilágymegyéből 6, Szatmár-

megyéből 2; a mi megyénk Hajdúmegyéből 3-an, és Balmaz-Újvárosról, Molnár József Nádudvarról, Jánossy Antal Püspök-Ladányból. A tanfolyam második része ősszel ismét két hétig október 13-tól 26-ig fog tartani. Az állam a tanítóknak a négy heti tanfolyamra egyenként 60 frt utazási és ellátási díjat ad.

— **Drágasági pótlék a városnál.** Nagy az öröm azok között a szegénysorsu napidíjasok között, akik 80 krért, jobb esetben 1 frt és 1 frt 20 krért körmölgetik naponta az aktákat; meg a hajduk között is, akik a mai drágaság mellett ugyan soványul kénytelenek élni kisdud fizetésükből. A belügyminiszter jóváhagyta a drágasági pótlékot megszavazó közgyűlési határozatot. A napidíjas irnokok ez évi április, május, június, július és augusztus hónapokban fejenként és havonként 5—5, a hajduk pedig ugyan csak f. évi márczius, április május és június hónapokban 3—3 frtot kapnak drágasági pótlék címén. A tanács tegnap intézkedett, hogy a drágasági pótlék kifizetessék azoknak, akiket illet. E tanácsi végzés szerint május végén a napidíjasok egyszerre 2 havi, a hajduk pedig 3 havi pótlékot kapnak. Az egész összeg, amelyet a házipénztár rendkívüli kiadásaira előirányzott költségeiből fedeznek, 2557 frtot tészén.

— **Az adófizetők figyelmébe.** A folyó évben kivitendő III. oszt. ker. adóra vonatkozó adóztatási javaslatokat előtűntető adókiutési lajstromok folyó év május hó 9-ikétől 8 napi közzemlére — Hungária épület II-ik emelet 13. ajtó — a városi adókiutató-hivatalban kitéve vannak. Az adóztatási javaslatok pedig a város főháza kis-tanácsstermében a következő sorrendben — délelőtt 8 órától kezdve — fognak tárgyalatni: u. m.

1. Május hó 18-án Hatvan-utcai lajstrom 1—50 tételig bezárólag.

2. Május hó 20-án Hatvan-utcai lajstrom 51—70 tételig, és Csapó-utcai lajstrom 1—39 tételig.

3. Május hó 21-én Péterfia-utcai lajstrom 1—56 tételig.

4. Május hó 23-án Kossuth-utcai lajstrom 1—68 tételig.

5. Május hó 24-én Varga-utcai lajstrom 1—70 tételig.

6. Május hó 25-én Piacz-utcai lajstrom 1—50 tételig.

7. Május hó 26-án Piacz-utcai lajstrom 51—120 tételig.

8. Május hó 27-én Piacz-utcai lajstrom 121— az utolsó tételig bezárólag.

Felhivattak tehát az adózók, hogy a közzemlére kitétt lajstromokat saját érdekében megtekinteni elne mulasszák.

— **A közraktár r. társaság közgyűlése.** A debreczeni termény és áru-raktár részvénytársaság Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya a Berger Henrik halála által megüresedett igazgatósági tagsági hely betöltése volt. Összesen 330 szavazat adatott be, amelyből 310 szavazat Bechert Manóra, 20 pedig Nagy Ferenczre esvén, új igazgatósági tagul Bechert Manó felügyelősi tagot választották, akinek helyére pedig a felügyelőbizottságba Laber Mihályt hívják be.

— **Erőszakos koldus.** Osmialovszki Szaniszló poseni (Szilázia) illetőségű egyén gyalogszerrel eljött Magyarországra s Déván pár napig csavargott az utcán. A rendőrség elfogta s kényszerutlevéllel hazafelé indította. Osmialovszki nem ment haza, utközben tegnap Debreczen kiszállt s egyik főtéri üzletbe tért be koldulni. Mikor elutasították fenyegetőleg lépett fel s hogy a főnököt nem bántotta, a személyzet éberségének köszönhető. A rendőrség most toloncz uton szállítja haza az erőszakos koldust.

— **A czár parancsa.** I. Pál orosz czárnak semmi se volt annyira a kedve ellenére, mintha parancsait nem teljesítették szószerint. Környezete ezért kénytelen volt gyakran kemény rendreutasításokat is elszenvedni. A czár egyszer arról értesült, hogy a szép Galiczin hercegnő valami meggondolatlan nyilatkozatot tett.

— Mossa meg a hercegnőnek jól a fejét! — mondá Pahlen gróf fő kormányzóknak.

És Pahlen gróf nyomban a hercegnőhöz hajtattott, mosdótálat, vizet, szappant, törülközőt kért és szó nélkül levette a főkötőt a hercegnő fejéről.

— Mit akar ön, — gróf ur — kérdezte ijedten a hercegnőt.

— Teljesitem ő felsége parancsát, — hangzott a száraz felelet. De az erre következő művelet annál nedvesebb volt. Amikor aztán a gróf alaposan megmosta Galiczin hercegnő fejét, udvariasan meghajolt, visszahajtatott a palotába és jelentette a czárnak, hogy rendeletét pontosan teljesítette.

— **Vakmerő rágalmazás.** A fővárosi művész köröket élénken foglalkoztatja ez a vakmerő rágalmazás, amelyet egy Moretti nevű festő követett el Zilzer Antal ismert fővárosi festővel szemben. Zilzernek az idej tárlaton kiállított egyik festményéről azt híresztelte Moretti, hogy azt a képet ő festette harmadéve, ő adta el Zilzernek, aki azt a saját neve alatt állította ki. Ezt Moretti, álnév alatt képzőművészeti társulat igazgatóságának is megírta. A megrágalmazott Zilzer bünyefenyítő feljelentést tett rágalmazó ellen és most Moretti hogy szabaduljon, Zilzerhez levelet intézett, amelyben elismeri, hogy rágalmazta őt, ezért tőle bocsánatot is kér. Moretti a rágalmazó híresztelést azért terjesztette, mert Zilzer kapott a fővárosból néhány festészeti megbízást, amelyekhez Moretti szeretett volna hozzá jutni. — Ebben az esetben alig pár nap alatt le lett leplezve a rágalmazás, de hány olyan eset van, amelynél a rágalmazat suttogva tovább adják, elbeszélnek, elhíresztelik s mikorára kitudódik, hogy a mit hallottak és tovább beszéltek az rágalom volt, már akkor rendszerint elérte a rágalmazó, azt a mit elérni akart és titokban büntetlenül neveti saját ügyességét, mert már akkor alig lehet azt kipuhatólni, hogy ki volt a kezdeményező? Ki koholta a rágalmat? Ezért érthető az egész sajtóban megnyilatkozó méltatlankodás és erkölcsi felháborodás, amely ezt a tettenért rágalmazót kíséri.

— **Salvator Lipót főherceg életveszélyben.** Salvator Lipót főherceg az utóbbi napokban medveadászatot rendezett Hercegovinában és ez alkalommal egy hatalmas nőstény medvét ejtett el. Kedden reggel indult el a vadásztársaság Mostar-ból, amikor az erdőigazgató felügyelete alatt körülbelül kétszáz hajtó kezdte a vadat összeretelni. A főherceg éppen dr. Cervicek ezredorvos és Hoffmann főherceg között állt, mikor hirtelen egy óriási nőstény medve jelent meg és egyenesen a főherceg felé tartott, kielsütötte fegyverét, de a medve, bár — mint később konstataáltak, halálosan meg volt sebesítve, a főhercegre rontott, ki újból reá lőtt, de eredménytelenül. A medve most hirtelen az ezredorvos felé tartott, akinek golyója szintén nem terítette le. Minthogy másodszori lövésre az orvosnak nem volt ideje, kénytelen volt vadászkesét előrántani, mire a medve egy percze megállt. E perc elég volt arra, hogy a főherceg újra töltsön és teljesen leterítse a vadat. A rendkívül hatalmas állat sulya több mint száz kiló.

— **Elütött kocsi.** Tegnap baleset történt a Várad-utczán, Görög János kocsis a figyelmeztetés dacára nem akart megállni, mikor a helyi vasut gazdája háza előtt elment. A vonat a kocsi hátulsó részét elkapta s elütötte. A komolyabb bajt a mozdonyvezető akadályozta meg, ki a vonatot megállította.

— **Arany halak a Margit-fürdőben.** A Margit-fürdő tavában egy sereg gyönyörű aranyhal lubiczkol. Ilyenkor van az arany halak évadja. A fürdő igazgatósága, mint értesülünk az arany-halakat igen olesón elárusítja. Darabja csak 15—20 krajczár között váltakozik.

— **A vendéglős kongresszus.** Tegnap estétől valamennyi vonattal érkeznek vendégek a vendéglősök, szállodások és kávéosok országos kongresszusára. A vidékiek közül eddig 158 vendéget szállásoltak el. Az érkezettek között vannak Budapestről **Bokros Károly**, a kongresszus elnöke, **Krečsmáry László**, **Salacz Nándor**, **Adler Vilmos**, **Solti Ödön** dr. ügyvéd, jogtanácsos, **Nérey Dezső** az előkészítő bizottság elnöke, — dr. **F. Kiss Lajos** hirlapíró, — **Sperl Flóris** vendéglős és **Sverteczky Gáspár** vendéglős. — Tegnap este a kongresszus vezető férfiai előértekezletet tartottak, melyen **Nérey Dezső** elnökelt, az előadó pedig **Vetéssy Béla** volt. — A vendégeket fogadó bizottság állandóan permanenciában van. Délben a Sátoralja Ujhely felől érkezőket küldöttség várta a Perronnál. Este ismerkedés lesz az Angol Királynőben. Előző leg 7—9 óráig értekezlet a pinczér-egylet helyiségében.

— **Juniális.** A debreczeni polgári-kör idei tavaszi mulatságát június 11-én szombaton fogja megtartani nagyerdei Dobos pavillonban **Rácz Károly** zenekara közreműködése mellett. Az előkészületek nagyban folynak s a rendezőség mindent megtesz, hogy a juniális úgy a kör méltóságának, mint a közönség várakozásának megfeleljen.

— **Leányok majálisa.** A debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskola növendékei évente szokásos majálisukat május hó 14-dikén szombaton tartják a nagyerdei Dobos pavillonban, melyre — 1 koronás belépti-díj mellett — a közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. — Éjjel 12 órakor és éjjel után 2 órakor a helyi vasut egy-egy külön vonata a közönség rendelkezésére áll majd.

— **Női szabóságok.** A kereskedelemügyi miniszter egy körrendeletben arról értesíti a másodfoku iparhatóságokat, hogy a budapesti állami nőipariskolákat azon iparoktatási intézetek közé sorolta, melyeknek növendékei azon esetben, ha az említett intézetek két évi szabósági tanfolyamát elvégezték s 15 életévüket betöltötték, a szabóiparnak segédi minőségben leendő gyakorlására szükséges munkakönyv kiadására igényt tarthatnak.

— **Gyomor-, bélhurut- és elhújasodásnál a Ferencz József-víz gyógyítása páratlan.** Ajánlatos csakis **Ferencz József** keserűvizet kérni és nem budai vagy egyéb elnevezést használni, mert több csekély értékű viz családásig hasonló vignettákkal jön forgalomba.

Beszélgetés Firczak püspökkel.

Debreczen, május 10.

Munkatársunknak bősörményi tartózkodása alatt alkalma volt Firczak Gyula munkácsi püspökkel beszélgetni. A beszélgetés főképp a magyar liturgia ügyében folyt.

A püspök azon kérdésre, hogy miként vélekedik a magyar liturgia dolgában, kijelentette:

Én sohasem voltam s jelenleg sem vagyok ellene annak, hogy a magyar mise megvalósuljon. Sőt magam is törekszem, hogy ez mielőbb bekövetkezzék, mert hiszen jól tudom, hogy hűveim nagyrésze, különösen itt az Alföldön, csakis a magyar nyelvet érti és

csak nekik előnyükre lesz, ha magyar misét hallgatnak.

Arra a kérdésre, hogy a pápa miért ellenzi a magyar liturgiát, a püspök a következőket mondotta:

A pápa Ó szentsége legjobb akarattal viseltetik a mozgalom iránt, azonban az egyház erőszakot nem tűr, épen úgy ez esetben sem. Vannak kérdések, melyekre meg kell tenni az előkészületeket, pláne egy ilyen nagyfotosságu kérdés eldöntésében nem lehet csak úgy hamarosan intézkedni. *Az határozottan mondhatom, hogy ő szentségétől magától olyan kedvező értesüléseim vannak, melyből jogosan azt következtethetem, hogy most már ő sem ellenzi a magyar liturgiát s az rövidesen meg is lesz.*

Arról a mozgalomról, melyet legutóbb is a h.-dorogiak indítottak, mi a véleménye Méltóságodnak, — kérdezte tovább munkatársunk.

Erre röviden óhajtok csak felelni. Ha az összetartó kapocs elszakad az uttorok közt, az esetben nem érnek célra, de ha lassan, megfontolva együttesen cselekednek, az esetben, mint már említém, ő szentségéhez is sikerrel fordulnak.

Még néhány kérdést óhajtottam a püspökhöz intézni, de látogatót jelentettek be.

A püspök kimentette magát, hogy tovább nem folytathatja a beszélgetést s rendkívül szívélyes bucsu után sietett új vendéget fogadni.

Gyászrovat.

† **Kertész Jánosné.** Kertész János polgártársunkat súlyos csapás érte, neje, született **Bojtor Erzsébet** tegnap délután agyszélhűdésben elhunyt. A boldogult temetése holnap délután lesz a nagymester-utcai 1245. számú háztól.

† **Szaitz Sándorné.** Részvétel vettük a következő gyászjelentést:

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó nőnek, anyának, testvérnek, sógornak és rokonnak néhai **Szaitz Sándorné**, **Zimmermann Mária** asszonynak f. hó 7-én d. u. 1 órakor életének 65-ik, házasságának 9-ik évében szívszélhűdésben történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 9-én d. u. 5 órakor fognak az ág. evangélikus egyház szertartása szerint a **Bárány-utca 2221. sz. háznál tartandó gyászima** után a **Szent-Anna-utcai temetőben** levő családi sírboltba örök nyugalomra tételni. — Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ösmerősünket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. május 7-én. Bánatos férje: **Szaitz Sándor**. Gyermekai: **Emma**, **Márton**, **Pál**, **Irén**, **Miklós** és **Józsi**. Testvérei: **Zimmermann Mihály** és gyermekei. **Zimmermann Anna** férjével **Gerlich Jánossal** és gyermekei több rokon nevében is.

† **Kalzer Albert** elhunyt 40 éves korában. Holnap, szerdán délután temetik a kórházban elmondandó ima után a **Kossuth-utcai sírkertbe**.

VIDÉK.

Lelkészbiztatás. Tegnap folyó hó 8 án ígtatta be a magyar ref. egyház ujonnan választott lelkészét **Ilyés Endrét** hivatalába, ki délelőtt 9 órakor tartotta meg eszmékben gazdag gyönyörű beszédjét a templomban, miután az egyház előjárósága bankettet rendezett új lelképás-tora tiszteletére, hol ott láttuk a község és vidék kitűnőségeit. Ott volt **Polonyi Géza** orsz. képviselő is **Benedek János** dr. hirlapíró, kik szép felköszöntöket mondtak. A tanító testület nevében **Szabó Kálmán** üdvözölte az új lelkészt.

— **Váltóhamisító a vízben.** Bihar-Diószegen egy lázi oláh ember az ottani takarékpénztárnál 160 frtos váltót nyújtott be, de mivel a váltó hamis volt, az embert le akarták tartóztatni. — Az oláh nesztét vette ennek és elillant és az Er folyóba ugrott. Nyakig érő vízben várta ott üldözőit a községi hajdukat, a kik utána mentek, kihozták és bekisérték a község házába, a hol azzal védekezett, hogy az ő községének a jegyzője birta volna a hamisításra, a ki megígérte, hogy 20 frtot ad neki, ha a terv sikerül. Valószínű, hogy ez csak kigondolt mese. A váltóhamisítót a székelyhídi járásbiróság-hoz kisérték.

Tavaszi álmok.

A fejem szédült, nyomasztó érzés fogott el; — ilyenkor nincs más mit tenni, mint végig feküdni a pamlagon, lecsukni a megömlösödött szempillákat és álmodni verőfényes tavaszról, napsugárról.

Igy tettem én is. Végignyulva az ablakkal szemben levő pamlagon még pár percig néztem a lehajló égbolt kékes-szürke felhőit, a mint kavarnak, amint a képzeletnek legtarkább alakjait öltik magukra, míg egyszer csak, magam sem tudom mikor, lezárultak a szempillák és álmodtam verőfényes tavaszról, játszi napsugárról.

Az álom gyorsabb, mint a fészkeből kizavart fecske szárnya, világot jár be pár perc alatt, az én álomom is felkereste elmúlt boldogságom emlékkerkeinek legapróbb zugát. Épen úgy éreztem, mintha csak újra elülről kezdtem volna az életet, mintha csak átéltem volna a rég elmúlt szép idöket; — igazán, ha a halál csak álom, akkor újra élünk e földi lét után.

Álmodtam ezután ijjesztő, keserves napokról, amilyent még nem láttam életemben soha. Fojt a vér, tarka-barka alakok ölték egymást száguldva tüzet lehelő, ziháló vértess-paripákon; hullott a sziporka, dörgött az ágyu, csattogott a kard. Már-már úgy éreztem, hogy engem is vágnak, ölnek, mikor egy óriási robajra felébredtem.

Felnyilt szemem előtt, mint egy tüzes dárda, futott át éppen a villám, nagy sistergéssel, robajjal egy közeli fát hasított ketté. Azután, mint valami rémes halotti ének sivi-vított a szél tördelve a fészkesnek indult rügyeket. Végig futott rajtam a hideg... Egyszer csak nagy robajjal, mintha öntötték volna, golyó nagyságu jég hullott alá... Azt hittem, itt az ítélet napja... Ismét óriási szél végezte adáz munkáját a fák duzzadt levelein.

Lassan, lassan ezután elállt a jégverés, elhallgatott a vihar, megszűnt a zápor. Egy pár jég szemecske koppant még le valami üvegdarabra s bágyasztó egyhangúsággal mondogatta: kipp-kopp... kipp-kopp...

Szinte már lágy, szenvelgő zene volt a fülemben, mikor elhallgatott a természet beszéde, s feltűzte fejkét: megjelent a szivárvány. Tündökölt, mint egy napkeleti gyémánt, a mint felosztotta magát millió, meg millió darabra a felüdült falevelek harmatjában.

Kellemes, altató, tavaszi szellő szárított az összeázott új hajtásokat, egy pár sütkérező méh kezdett donogni, majd leszállt szomját eloltani a gödröcskében összegyűlt eső vízzel, azután ujult erővel repült ismét odább, odább...

Én meg kinyitottam szobám kicsiny ablakát, ismét végig dültem a pamlagon és szivtam magamba az üde, kábitó levegőt, újra elaludtam, újra is álmodtam, csak hogy

szébbet, mint előbb. Álmodtam olyan álmot, aminő csak a keleti mesékben van leírva, de ott se olyan szépen, ott se olyan tisztán; — álmodtam örök szerelemről, örök boldogságról.

Antal Iván.

Irodalom és művészet.

* A „Magyar Könyvtár“-t olyan rendkívüli tetszéssel fogadta a közönség, hogy a kiadók sokkal gyorsabb egymásutánban bocsátják közzé a füzeteket, mint eredetileg tervezve volt. A vállalatból, mely csak mult év végén indult meg, immár 42 szám áll már előtünk, csupa változatos és értékes olvasmány. A legutolsó, most szétküldött füzetek a következők: a 38-ik füzetben Tóth Kálmánnak híres történeti vigjátéka toglaltatik „A király házassodik“, melyet a Nemzeti színház csak nem rég elevenített fel és mely ezuttal először jelenik meg nyomtatásban. A 39-dik szám Droz Gusztáv remek családi rajzaiból „Monsieur, Madame et Bébé“ adja a legszebbeket; A füzetet „Az ur, az asszony és a baba“ címmel Béni Gyula fordította, nagyon gondosan. A 40-ik füzet a magyar elbeszélés-irodalom egyik népszerű veteránját, Vértessy Arnoldot mutatja be; „Kisvárosi történetek“ ez. könyvecskéjét kedves, friss elbeszélő hang, éles megfigyelése a vidéki élet félszegségének és igazán finom humor jellemzik. A következő szám a század egyik legnagyobb drámairójának, Ibsennek, talán legjellemzetesebb és legérdekesebb szindarabját, „A négyülölő“-t adja, Vikér Béla jeles átültetésében. Végre a 42-ik számban a kuruvez világ költészetének egy becses, módszeres anthológiáját kapjuk, melyet Kardos Albert, a jeles irodalomtörténész állított össze és látott el igen figyelemreméltó bevezetéssel. Az utóbbi időkben a közönség figyelme fokozott mértékben fordult a régi kuruvez-ének felé, úgy hogy ez a füzet nemcsak az iskolákban fog elterjedni, hanem az olvasók minden rétegében. Mindezek a munkák egyenként 15 krajczárjával vehetők meg minden könyvtárban vagy a kiadóknál Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cégénél, (Budapest, Andrássy-ut 21.), kik kívánatra a gyűjtemény teljes jegyzékét ingyen megküldik.

* „Pillangó“. A „Pillangó“ társadalmi élelzap 15-ik száma az állandó alakokon kívül 20 szebbnél-szebb rajzzal megjelent és lehetőleg még gyönyörűbb kivitelben, mint az első 14 szám. Hasonló lap magyarul még nem jelent meg és a közönség pártolását minden tekintetben megérdemli. A „Pillangó“ szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, Teréz-körút 35. sz. a. van. Előfizetési ára negyedévre egy forint.

* A titkos kert. Az Egyetemes Regénytár legújabb kötete egy híres francia regényt tartalmaz Marcel Prévost tollából, a kit a magyar közönség csak ebből a munkájából fog igazán megítélni és megismerhetni. Marcel Prévost-t úgy ismerik Franciaországban, mint a modern női alakok egyik legfinomabb és legelméesebb bonczolóját. Prévost valóban ismeri a modern nőt, különösen pedig a modern asszonyt, minden szeszélyességével, idegességével, rejtelmességével és bájjával. A titkos kert is egy modern asszonynak a története, amely egyszerű keretben is tele van érdekes és megkapó momentumokkal, a női lélek sajátos és lebilineselő megnyilatkozásaival. Nincs olyan asszony, a ki Prévost Mártájának történetében és háztartásában legalább itt-ott magára nem ösmerne, Prévostnak ez az első, igazán becses alkotása, mely magyar nyelven megjelenik s a mely minálunk éppen olyan nagy hatásra számíthat, mint Franciaországban, mert

Prévost e regényében nem párisi, vagy merőben francia erkölcsöket fest, hanem magát a házasság problémáját tárgyalja s megmutatja, hogy egy asszony, a ki nyomára jó a férje hűtlenségének, kezdetben megtorlásra, válásra gondol s utóbb, rendkívül finoman megrajzolt lelki válságok után mint tér vissza a családi tűzhelyhez. A regény után következik Coppée Ferencnek, a népszerű francia poétának egy rövidebb, de annál hatásosabb elbeszélése, melyet Fái I. Béla fordított magyarra. A csinosan bekötött könyv ára 50 kr.

* Babaruha. Szébbnél-szebb és alkalmasabbnál alkalmasabb mintákkal szolgál tavaszi és nyári ruhákra mai lapunk. Örömmel tudatjuk olvasóinkkal, hogy gyermekeink ruhája nem változik oly rohamosan a divattal, mint a magunké. Igaz, hogy egyben-másban ők is követik a felnőttek példáját, például az ő ruháiknak is az uja tetemesen megszűkült, de egyébként megmaradtak a kényelmes és kurtulás esetén könnyen megtoldható bluzderekak, a megiehetősen rövid szoknyák. Egyben a kis leánykák divatja sokkal különb a nagyokénál, mód nélkül egyszerűek és elegánsak a kalapjaik. Kerek szalmakalap egy kis szallag, egy-egy kis szárnyal. A piczi leánykák pedig vászon és batiszt kalapját, jobban mondva fejkötőt, az ugynevezett Helgoland formát viselik. Ezt meg éppen nagyon könnyű az adott minták szerint elkészíteni. Ilyen persze több kell, hogy mindig tisztát lehessen váltani, ha az egyik elpiszkolódna.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.
1898. május hó 10-én.

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	120.50	121.-
vasuti beruházásiköt. 4%.	120.-	121.-
koronajárdék 4%.	99.-	99.50
regále vált. köt. 4%.	100.60	101.30
Osztrák aranyjárdék 4%.	121.-	121.50
Egységes államkötvény 4%.	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	139.75	140.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	385.75	386.25
Osztrák hitelbank részvény	358.50	358.70
Magyaripar- és keresk. bank. r.	104.75	105.25

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	122.50	123.50
3%-os	103.-	104.-
Osztrák földhitel sorsjegy 3% ^o	119.50	120.50
Magyar vörös kereszsorsjegy	10.30	10.80
Osztrák	20.25	20.75
Olasz	12.-	12.50
Bazilika sorsjegy	6.65	6.95
Jó-sziv	3.85	4.95

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	5.65	5.74
20 márkás arany	11.78	11.82
20 frankos arany	9.55	9.58
1 Sovereigns	12.08	12.12

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készaru-üzlet.

1898. május 9-én.

Külföld magasabb árfolyamai következtében a mai buzaüzletben szilárd hangulat uralkodott, a kínálat azonban ma ismét csak gyenge volt. Malmaink a bevásárlástól szintén tartózkodtak, de azért az eladott 8000 mm.-ért 10-15 krral drágább árt fizettek.

Rozs csekély forgalom mellett változatlan maradt. Tengeriben e forgalom mérsékelt volt változatlan áron. Zab szilárd, a behozatal azonban csekély volt.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 78 k. 15.75 forinton, 200 mm. 77.5 k. 15 forinton, 300 mm. 77 k. 15 forinton, 200 mm. 77 k. 15.— frton, 300 mm. 77 k. 14.95 frton, mind három hónapra.

II. Matáridő-üzlet.

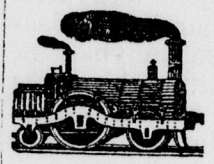
Az irányzat esőndes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	10.81—10.83
„ márcz.—ápr.	14.78—14.81
Rozs szeptemberre	8.22—8.23
Tengeri máj.—jun.-ra	6.21—6.23
Zab szeptemberre	6.02—6.04

Délután 4 órakor zárlat:

Buza tavaszra	14.79—14.80
„ őszre	10.80—10.81
Rozs szeptem.	8.20—8.21
Zab	6.03—6.04
Tengeri máj.—jun.	6.21—6.22
Repeze augusztusra	12.50—12.60

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Érkezik
P.-Ladány* - - 2.- déli	Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány - - 3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.11 délután
P.-Ladány - - 8.15 este	Személyvonat	9.45 este
Budapest - - 9.01 reggel	Gyorsvonat	1.54 délután
Budapest - - 12.36 délután	Személyvonat	8.10 este
Budapest - - 10.27 este	Személyvonat	5.35 reggel

Debreczen—M.-Sziget

Szalmár - - 5.22 reggel	Személyvonat	1.- délután
M.-Sziget - - 3.- reggel	Személyvonat	9.45 délelőtt
M.-Sziget - - 3.56 délután	Személyvonat	10.49 este
M.-Sziget - - 6.59 délután	Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget - - 6.55 este	Tv. sz. sz.	7.- reggel

Debreczen—Szerencs

Szerencs - - 8.26 reggel	Személyvonat	11.26 délelőtt
Szerencs - - 4.02 délután	Személyvonat	7.06 délután
Szerencs - - 7.05 este	Személyvonat	9.55 este

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony - - 4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Füzes-Abony** - - 4.16 délután	Vegyesvonat	8.00 délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes

N.-Léta—Vértes - - 8.55 reggel	Vegyesvonat	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértes - - 4.21 délután	Vegyesvonat	6.24 délután

Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály - - 5.28 reggel	Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály - - 4.06 délután	Vegyesvonat	7.02 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik	Vonat	Indulnán
P.-Ladány - - 7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel
P.-Ladány - - 5.14 reggel	Személyvonat	4.06 reggel
Budapest - - 8.15 este	Gyorsvonat	9.15 este
Budapest - - 3.36 délután	Személyvonat	9.31 délelőtt
Budapest - - 6.50 délután	Gyorsvonat	2.11 délután
Budapest - - 2.40 éjjel	Személyvonat	7.05 este

M.-Sziget—Debreczen

M.-Sziget** - - 7.51 reggel	Személyvonat	4.- reggel
M.-Sziget - - 12.16 délután	Személyvonat	6.- reggel
M.-Sziget - - 6.54 délután	Személyvonat	1.31 délután
M.-Sziget - - 8.54 este	Gyorsvonat	4.11 délután
M.-Sziget - - 10.12 este	Személyvonat	3.46 délután

Szerencs—Debreczen

Szerencs - - 8.09 reggel	Személyvonat	5.02 reggel
Szerencs - - 12.21 délután	Személyvonat	9.07 délelőtt
Szerencs - - 7.57 este	Személyvonat	5.20 délután

Nagy-Léta—Vértes—Debreczen

N.-Léta—Vértes - - 7.18 reggel	Vegyesvonat	5.18 reggel
N.-Léta—Vértes - - 3.13 délután	Vegyesvonat	1.00 délután

Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen

B.-Szt-Mihály - - 8.17 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
B.-Szt-Mihály - - 6.41 este	Vegyesvonat	3.27 délután

Füzes-Abony—Debreczen

Tisza-Füred - - 8.- reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel
Füzes-Abony - - 5.36 délután	Vegyesvonat	11.39 délelőtt
F.-Abony*** - - 7.50 este	Vegyesvonat	5.25 délután

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Csak Ohat-Köcsig.

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.
Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Árlejtési hirdetmény.

A Tiszafüredi Takarékpénztár részvénytársaság takarékpénztári helyiséget szándékozván építtetni, melyben az intézet részére szükséges helyiségeken kívül egy bolthelyiség és szolgálakás is foglaltatik: ennek építésére nyilvános árlejtést hirdet, melyen minden hazai építésre vállalkozó és iparos részt vehet.

Az épület terve és költségelirányzata a Tiszafüredi Takarékpénztár igazgatósági irodájában bármely hétköznapon a délelőtti órákban, esetleg a vezérigazgató előleges értesítése mellett délután és ünnepnapon is, megtekinthető.

Az árlejtési tárgyalás folyó évi május hó 17-én (tizenhetedikén) délután 3 órakor fog az építési bizottsággal a takarékpénztár igazgatósági irodájában megtartatni amikor az építésre vállalkozni akarók személyesen szóbelileg is előterjeszhetik ajánlataikat esetleg az árlejtési tárgyalást megelőzőleg a takarékpénztár igazgatóságához intézett írásbeli beadványban is, mely ajánlatok felett az építendő bizottság végérvényesen a kitűzött időben vagyis 1898. évi május 17-én délután fog határozni.

A kinek ajánlata elfogadtatik, az köteles lesz az építési szerződés megkötésekor 800 frt biztosítéki összeget a takarékpénztárba vagy készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban letenni.

Egyéb feltételeket esetleg már a tervrajz és költségelirányzat megtekintése alkalmával a takarékpénztár igazgatósága de különösen a versenytárgyalás illetve árlejtés alkalmával az építendő bizottság fog közölni a jelentkezőkkel.

Kelt Tisza-Füreden, 1898. május 7.

A Tiszafüredi Takarékpénztár építendő bizottsága.

499-2-2

A Tóby örökösök közös tulajdonát tevő következő ingatlanok, u. m.:

1. A debreczeni 2477. sz. tjkvben foglalt 1783. sorszámú ház utáni, mintegy 12 hold **ondódi föld.**
2. Az ugyanazon számú tjkvben foglalt, mint egy 18 hold tanyaépületekkel ellátott **ujcsztásu föld.**
3. Az ugyanazon és a 3729. számú tjkvben foglalt s pajtával ellátott, mintegy 2000 négyszög öl területű **postakerti szőlő.**
4. A h.-bőszörményi 13787. számú tjkvben foglalt, mintegy 78 hold tagosított **réti föld,**

eladók.

Értekezhetni Debreczenben, az örökösök megbízottja: **Dr. Megyery Pál** ügyvéddel, Széchenyi-utca 1778. sz. alatt 451-0-10

Sömör-betegséget:

szára., vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, csaknem kiálhatatlan „**bőrviszketeg**” jótállás mellett, még a legsúlyosabb esetekben is, alaposan gyógyít a „**Dr. Hebra sömörirtó**”-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. — Ara hat forint o. é. előre beküldéssel (lehet levélbélyegeken is) vagy utánvétellel mire a szállítást vám- és bérmentesen teljesítjük. Czim: **St. Marien-Droguerie, Danzig.** (Deutschland.)

447-5-5

Csak fiatal embereket

438-60-38

érdekelhet tudni, hogy a párisi **Dr. BOITON**

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főlöszleges tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főrakár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest, V., Nagykorona-u. 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerháznál.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

Női divatkelmék,

hozzávaló legújabb diszek, fekete és színes

Selymek,

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

üzégnél 474-0-7

Debreczen, Rózsater.

Csokonai nyomda és kiadó-részvénytársaság Debreczen Hatpiacz.

Ügyvédi és ev.ref. egyházi nyomtatványok

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

Nyomatványszám	Alak	25 db db	100 db db	Nyomatványszám	Alak	25 db db	100 db db
			krajczár			krajczár	krajczár
1 Adólevél	0 1/4 iv	5	20	25 Törlési nyilatkozat	0 1/2 iv	10	40
2 Térvény	0 1/2 "	10	40	26 Költség jegyzék (fohéa irodai papir)	0 1/2 "	15	50
3 Zálogolási és becselési jegyzőkönyv	0 1/1 "	20	75	27 Kötelezvény I.	0 1/2 "	10	40
4a) Árverési jegyzőkönyv (külv)	0 1/1 "	20	75	28 " II.	0 1/2 "	10	40
4b) Árverési jegyzőkönyv (béliv)	0 1/1 "	20	75	29 Nyugta	0 1/2 "	10	40
5 Hirdetés elsőbbségi jog érvényesíthetése végett . . .	0 1/2 "	10	40	30 Adólevél	0 1/1 "	20	75
6 Biztosítási végrehajtási kérvény . . .	0 1/1 "	20	75	31 Tanukihallgatási idézés	0 1/4 "	05	20
7a) Tárgyalási jegyzőkönyv	0 1/1 "	20	75	32 Idésvény	0 1/4 "	05	20
7b) Tárgyalási jegyzőkönyv (községbirosági)	0 1/1 "	20	75	33 Szóbeli végrehajtási kérvény . . .	0 1/2 "	10	40
8 Igénykereset, tulajdonjogi	0 1/1 "	20	75	34 Árverést elrendelő végzés	0 1/2 "	10	40
9 Sommás váltókoreset	0 1/1 "	20	75	35 Végzés végrehajtás tárgyában	0 1/2 "	10	40
10 Sommás kereset (végzéssel)	0 1/1 "	20	75	36 Híretemény	0 1/2 "	10	40
11 Meghatalmazás	0 1/2 "	10	40	37 Marasztaló ítélet . . .	0 1/2 "	10	40
12 Csődkereset	0 1/2 "	10	40	38 Jegyzőkönyv mezőrendőri kihágásról	0 1/1 "	20	75
13 Váltó-óvás (fehér irodai papiron) . . .	0 1/1 "	30	100	39 Biztosítási jegyzőkönyv	0 1/1 "	20	75
14 Árverési hirdetés	0 1/2 "	10	40	40 Kereset-levél	0 1/1 "	20	75
15a) Adásvevési szerződés	0 1/1 "	20	75	41 Kielégítési végrehajtási jegyzők.	0 1/1 "	20	75
15b) Adásvevési szerződés	0 1/1 "	20	75	42 Megkeresés idegen közs. bir. végreh.	0 1/2 "	10	40
16a) Csere-szerződés	0 1/1 "	20	75	43 Panasz-jegyzők.	0 1/1 "	20	75
16b) Csere-szerződés	0 1/1 "	20	75	44 Tanu kihallgatási jegyzőkönyv	0 1/1 "	20	75
17 Rendelvény	0 1/2 "	10	40	45 Jegyzék a pénzbírságról	4 1/1 "	25	90
18 Árverést kitéző végzés	0 1/2 "	10	40	46 Mutató-könyv	4 1/1 "	25	90
19 Kézbcsítási iv	0 1/4 "	05	20	47 Határidő-napló	4 1/1 "	25	90
20 Végrehajtási kérvény	0 1/1 "	20	75	48 Panasz-könyv	8 1/1 "	30	110
21 Hivatalos jelentés	0 1/1 "	10	40				
22a) Árverési hirdetmény	0 1/2 "	10	40				
22b) Árverési hirdetmény	0 1/1 "	10	40				
23 Tulajdonjog bekebelezése	0 1/1 "	20	75				
24 Zálogjog törl. bekeb. iránti kérv.	0 1/1 "	20	75				

Ev. ref. egyházi nyomtatványok.

Egyházi adófkönyv	100 iv	3.00
Gondnoki Napló bevétel D/a.m.	"	1.50
" kiadás D/b.m.	"	1.50
Pénzbeli számadás E/a.minta	"	1.50
Terménybeli számadás	"	1.50
Adófkönyv c/minta	"	1.50
Egyházi adó-iv	100 drb	0.50
Esketési igazolvány	"	0.35
Keresztelési jegy	"	0.40

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.